
Rudraprashna

॥ रुद्रप्रश्नः ॥

॥ श्री रुद्रप्रश्नः ॥

श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ओ३म् ।
ॐ गणानां त्वा गणपतिं हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमं ।
ज्येष्ठराजं ब्रम्हणां ब्रम्हणस्पत आ नः शृण्वन्नृतिभिस्सीद सादनं ॥

॥ ॐ श्री महागणपतये नमः ॥

॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥

ॐ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः ।
नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः ॥

या त इषुः शिवतमा शिवम् बभूव ते धनुः ।
शिवा शर्व्या या तव तया नो रुद्र मृडय ॥

या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।
तया नस्तनुवा शन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥

यामिषुं गिरिशंत हस्ते विभर्ष्यस्तवे ।
शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं जगत् ॥

शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छ्रावदामसि ।
यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मं सुमना असत् ॥

अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।
अहींश्च सर्वांज्जम्भयन्त्सर्वांश्च यातुधान्यः ॥

असौ यस्तम्रो अरुण उत बभ्रुः सुमङ्गलः ।
ये चेमां रुद्रा अभितो दिक्षु श्रिताः सहस्रशोऽवैषां हेड ईमहे ॥

असौ योऽवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः ।
उतैनं गोपा अदृशन्नदृशन्नुदहार्यः ॥

उतैनं विश्वा भूतानि स दृष्टो मृडयाति नः ।
नमो अस्तु नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे ॥

अथो ये अस्य सत्वानोऽहं तेभ्योऽकरन् नमः ।
प्रमुञ्च धन्वनस्त्व-मुभयोरार्त्नियोज्याम् ॥

याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप ।
अवतत्य धनुस्तवः सहस्राक्ष शतेषुधे ॥

निशीर्य शल्यानां मुखां शिवो नः सुमना भव ।
विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्यो बाणवाः उत ॥

अनेशन्नस्येषव आभुरस्य निषङ्गथिः ।
या ते हेतिमीढुष्टम हस्ते बभूव ते धनुः ॥

तयाऽस्मान् विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिभुज ।
नमस्ते अस्त्वायुधायानातिताय धृष्णवे ॥

उभाभ्यामुत ते नमो बाहुभ्याम् तव धन्वने ।
परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्वृणक्तु विश्वतः ॥

अथो य इषुधिस्तवारे अस्मन्निधेहि तम् ।

नमस्ते अस्तु भगवन्विश्वेश्वराय महादेवाय त्र्यम्बकाय
त्रिपुरान्तकाय त्रिकाग्निकालाय कालाग्निरुद्राय
नीलकण्ठाय मृत्युञ्जयाय सर्वेश्वराय
सदाशिवाय श्रीमन्महादेवाय नमः ॥१॥

नमो हिरण्यबाहवे सेनान्ये दिशां च पतये नमो
नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यः पशूनां पतये नमो
नमः सस्विञ्जराय त्विषीमते पथीनां पतये नमो
नमो बभ्रुशाय विव्याधिनेऽन्नानां पतये नमो
नमो हरिकेशयोपवीतिने पुष्टाणं पतये नमो

नमो भवस्य हेत्यै जगतां पतये नमो
 नमो रुद्रायातताविने क्षेत्राणां पतये नमो
 नमस्सूतायाहन्त्याय वनानां पतये नमो
 नमो रोहिताय स्थपतये वृक्षाणं पतये नमो
 नमो मन्त्रिणे वाणिजाय कक्ष्हाणं पतये नमो
 नमो भुवंतये वारिवस्कृधायौषधीनां पतये नमो
 नम उच्चैर्घोषायाक्रन्दयते पत्तीनाम् पतये नमो
 नमः कृत्स्नवीताय धावते सत्वनां पतये नमः ॥२॥

नमः सहमानाय निव्यादिन आव्याधिनीनां पतये नमो
 नमः ककुभाय निषङ्गिणे स्तेनानां पतये नमो
 नमो निषङ्गिण इषुधिमते तस्कराणां पतये नमो
 नमो वञ्चते परिवञ्चते स्तायूनां पतये नमो
 नमो निचेरवे परिचरायारण्यानां पतये नमो
 नमः सूकाविभ्यो जिघांसइयो मुष्णतां पतये नमो
 नमोऽसिमइयो नक्तंचरइयः प्रकृन्तानां पतये नमो
 नम उष्णीषिने गिरिचराय कुलुञ्चानां पतये नमो
 नम इषुमइयो धन्वाविभ्यश्च वो नमो
 नम आतन्वानेभ्य प्रतिदधानिभ्यश्च वो नमो
 नम आयच्छइयो विसृजइयश्च वो नमो
 नमोऽस्यइयो विध्यइयश्च वो नमो
 नम आसीनेभ्यः शयानिभ्यश्च वो नमो
 नमः स्वपइयो जाग्रइयश्च वो नमो
 नमस्तिष्ठइयो धावइयश्च वो नमो
 नमः सभाभ्यः सभापतिभ्यश्च वो नमो
 नमो अश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्च वो नमः ॥४॥

नम आव्यधिनीभ्यो विविध्यन्तीभ्यश्च वो नमो
 नम उगणाभ्यस्तृहृतीभ्यश्च वो नमो
 नमो गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्यश्च वो नमो
 नमो व्रातेभ्यो व्रातपतिभ्यश्च वो नमो
 नमो गणेभ्यो गणपतिभ्यश्च वो नमो
 नमो विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमो
 नमो महइयः क्षुल्लकेभ्यश्च वो नमो
 नमो रथिभ्योऽरथेभ्यश्च वो नमो
 नमो रथेभ्यो रथपतिभ्यश्च वो नमो

नमः सेनाभ्यः सेननिभ्यश्च वो नमो
 नमः क्षत्तृभ्यः संग्रहीतृभ्यश्च वो नमो
 नमस्तक्ष्भ्यो रथकारेभ्यश्च वो नमो
 नमः कुलालेभ्यः कर्मारिभ्यश्च वो नमो
 नमः पुञ्जिष्टेभ्यो निषादेभ्यश्च वो नमो
 नम इषुकृद्भ्यो धन्वकृद्भ्यश्च वो नमो
 नमो मृगयुभ्यः श्वनिभ्यश्च वो नमो
 नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च वो नमः ॥४॥

नमो भवाय च रुद्राय च
 नमः शर्वाय च पशुपतये च
 नमो नीलग्रीवाय च शितिकण्ठाय च
 नमः कपर्दिने च व्युप्तकेशाय च
 नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च
 नमो गिरिशाय च शिपिविष्टाय च
 नमो मीढुष्टमाय चेषुमते च
 नमो ह्रस्वाय च वामनाय च
 नमो बृहते च वर्षीयसे च
 नमो वृद्धाय च संवृद्धने च
 नमो अग्रियाय च प्रथमाय च
 नम आशवे चाजिराय च
 नमः शीघ्रियाय च शीभ्याय च
 नम ऊर्म्याय चावस्वन्याय च
 नमः स्त्रोतस्याय च द्वीप्याय च ॥५॥

नमो ज्येष्ठाय च कनिष्ठाय च
 नमः पूर्वजाय चापरजाय च
 नमो मध्यमाय चापगल्भाय च
 नमो जघन्याय च बुध्नियाय च
 नमः सोभ्याय च प्रतिसर्याय च
 नमो याम्याय च क्षेम्याय च
 नम उर्वर्याय च खल्याय च
 नमः श्लोक्याय चाऽवसान्याय च
 नमो वन्याय च कक्ष्याय च
 नमः श्रवाय च प्रतिश्रवाय च
 नम अशुषेणाय चाशुरधाय च

नमः शूराय चावभिन्दते च
नमो वर्मिणे च वरूथिने च
नमो बिलिमने च कवचिने च
नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च ॥ ६ ॥

नमो दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च नमो धृष्णवे च प्रमृशाय च
नमो दूताय च प्रहिताय च नमो निषङ्गिणे चेषुधिमते च
नमस्तीक्ष्णेषवे चायुधिने च नमः स्वायुधाय च सुधन्वने च
नमः स्रुत्याय च पथ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च
नमः सूद्याय च सरस्याय च नमो नाद्याय च वैशन्ताय च
नमः कूप्याय चावत्याय च नमो वर्ष्याय चावर्ष्याय च
नमो मेघ्याय च विद्युत्याय च नमो ईध्रियाय चातप्याय च
नमो वात्याय च रेष्मियाय च नमो वास्तव्याय च वास्तुपाय च ॥ ७ ॥

नमः सोमाय च रुद्राय च नमस्ताम्राय चारुणाय च
नमः शङ्गाय च पशुपतये च नमः अग्राय च भीमाय च
नमो अग्रेवधाय च दूरेवधाय च
नमो हन्त्रे च हनीयसे च नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो
नमस्ताराय नमःशंभवे च मयोभवे च
नमः शंकराय च मयस्कराय च
नमः शिवाय च शिवतराय च
नमस्तीर्थ्याय च कूल्याय च
नमः पार्याय चावार्याय च
नमः प्रतरणाय चोत्तरणाय च
नमः आतार्याय चालाद्याय च
नमः शष्प्याय च फेन्याय च
नमः सिकत्याय च प्रवाहाय च ॥ ८ ॥

नमः इरिण्याय च प्रपथ्याय च
नमः किंशिलाय च क्षयणाय च
नमः कपर्दिने च पुलस्तये च
नमो गोष्याय च गृह्याय च
नमस्तल्प्याय च गेह्याय च
नमः काट्याय च गह्वरेष्ठाय च
नमो हृदय्याय च निवेष्याय च
नमः पांसव्याय च रजस्याय च

नमः शुष्क्याय च हरित्याय च
 नमो लोप्याय चोलप्याय च
 नम ऊर्व्याय च सूर्म्याय च
 नमः पण्याय च पर्णशद्याय च
 नमोऽपगुरमाणाय चाभिघ्नते च
 नम आखिखदते च प्रखिखदते च
 नमो वः किरिकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यो
 नमो विक्षीणकेभ्यो नमो विचिन्वत्केभ्यो
 नम आनिहृतेभ्यो नम आमीवत्केभ्यः ॥ ९ ॥

द्रापे अन्धसस्पते दरिद्रनीललोहित ।
 एषां पुरुषाणामेषां पशूनां मा भेर्माऽरो मो एषां
 किञ्चिनाममत् ॥ १०-१ ॥

या ते रुद्र शिवा तनूः शिवा विश्वाह भेषजी ।
 शिवा रुद्रस्य भेषजी तया नो मृड जीवसे ॥ १०-२ ॥

इमा रुद्राय तवसे कपर्दिने क्षयद्वीराय प्रभरामहे मतिम् ॥
 यथा नः शमसदद्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे
 अस्मिन्ननातुरम् ॥ १०-३ ॥

मृडा नो रुद्रोत नो मयस्कृधि क्षयद्वीराय नमसा विधेम ते ।
 यच्छं च योश्च मनुरायजे पिता तदश्याम तव रुद्र प्रणीतौ ॥ १०-४ ॥

मा नो महान्तमुत् मा नो अर्भकं
 मा न उक्षन्त-मुत् मा न उक्षितम् ।
 मा नोऽवधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा
 नस्तनुवो रुद्र रीरिषः ॥ १०-५ ॥

मानस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु
 मा नो अश्वेषु रीरिषः ।
 वीरान्मा नो रुद्र भामितोऽवधी-हृविष्मन्तो
 नमसा विधेम ते ॥ १०-६ ॥

आरात्ते गोघ्न उत पूरुषघ्ने क्षयद्वीराय
 सुम्नमस्मे ते अस्तु ।

रक्षा॑ च नो॒ अधि॑ च देव॒ ब्रह्म॑धा॒ च नः॒
शर्म॑ यच्छ॒ द्विर्बर्हा॑ः ॥ १०-७ ॥

स्तुहि॑ श्रुतं॒ गर्त॑सदं॒ युवानं॑ मृगन्न॒ भीम॑-मु॒पहृ॑त्नुमुग्रम् ।
मृडा॑ ज॒रित्रे॑ रु॒द्रं स्त॑वानो॒ अन्यन्ते॑
अ॒स्मन्नि॑व॒पन्तु॑ सेनाः॑ ॥ १०-८ ॥

परि॑णो रु॒द्रस्य॑ हे॒तिर्वृ॑णक्तु॒ परि॑ त्वे॒षस्य॑ दु॒र्मति॑र॒घायोः॑ ।
अव॑ स्थि॒रा म॒घव॑द्भयस्तनुष्व॒ मीढ॑व॒स्तोका॒य
तन॑याय मृउडय ॥ १०-९ ॥

मीढु॑ष्टम॒ शिव॑तम॒ शिवो॑ नः॒ सुमना॑ भव ।
पर॑मे वृ॒क्ष आ॒युध॑न्नि॒धाय॑ कृत्तिं॒ वसान्
आच॑र॒ पिना॑कं॒ विभ्र॑दाग॒हि ॥ १०-१० ॥

विकि॑रिद॒ विलो॑हित॒ नम॑स्ते अस्तु॒ भगवः॑ ।
यास्ते॑ स॒हस्रः॑ हे॒तयो॑न्यम॒स्मन्नि॑व॒पन्तु॑ ताः ॥ १०-११ ॥

स॒हस्रा॑णि स॒हस्र॑धा बा॒ह्वोस्त॑व हे॒तयः॑ ।
तासा॑मी॒शानो॑ भगवः॒ परा॑चीना॒ मुखा॑ कृधि ॥ १०-१२ ॥

स॒हस्रा॑णि स॒हस्र॑शो॒ ये रु॒द्रा अधि॑ भूम्या॑म् ।
तेषाः॑ स॒हस्र॑यो॒जनेऽव॑धन्वानि॒ तन्मसि॑ ॥ ११-१ ॥

अ॒स्मिन् म॑हृ॒त्यण॑र्वि॒ऽन्तरि॑क्षे भ॒वा अधि॑ ॥ ११-२ ॥
नील॑ग्री॒वाः शि॒तिक॑ण्ठाः॑ श॒र्वा अधः॑ क्ष॒माच॑राः ॥ ११-३ ॥
नील॑ग्री॒वाः शि॒तिक॑ण्ठा दि॒वः रु॒द्रा उप॑श्रिताः ॥ ११-४ ॥
ये वृ॒क्षेषु॑ स॒स्पिंज॑रा॒ नील॑ग्री॒वा विलो॑हिताः ॥ ११-५ ॥
ये भू॒ताना॑मधि॒पत॑यो वि॒शिखा॑सः॒ कपर्दि॑नः ॥ ११-६ ॥
ये अ॒न्त्रेषु॑ वि॒विध्य॑न्ति॒ पात्रेषु॑ पि॒बतो॑ जनान् ॥ ११-७ ॥
ये प॒थां प॑थि॒रक्ष॑य ऐ॒लबृ॑दा॒ यव्यु॑धः ॥ ११-८ ॥
ये ती॒र्थानि॑ प्र॒चर॑न्ति॒ सुका॑वन्तो॒ निष॑ङ्गणः ॥ ११-९ ॥
य ए॒ताव॑न्तश्च॒ भूयाः॑सश्च॒ दिशो॑ रु॒द्रा वि॑तस्थि॒रे
तेषाः॑ स॒हस्र॑-यो॒जनेऽव॑धन्वानि॒ तन्मसि॑ ॥ ११-१० ॥
नमो॑ रु॒द्रेभ्यो॑ ये पृथि॒व्यां ये॑ऽन्तरि॑क्षे
ये दि॒वि येषा॑म॒न्नं वातो॑ व॒र्षमिष॑व॒स्तेभ्यो॑ द॒श

प्राचीर्दश^१ दक्षिणा दश^१ प्रतीचीर्दशोदी^१चीर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो^१
नमस्ते नो^१ मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च^१ नो^१ द्वेष्टि^१
तं वो जम्भे^१ दधामि ॥ ११-११ ॥

त्र्यंबकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् ॥ १ ॥

यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषधीषु
यो रुद्रो विश्वा भुवनाऽऽविवेश
तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ २ ॥

तमुष्टुहि यः स्विषुः सुधन्वा यो विश्वस्य क्षयति भेषजस्य ।
यक्ष्वा^१महे सौमनसाय^१ रुद्रं नभोभिर्देवमसुरं दुवस्य ॥ ३ ॥

अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः ।
अयं मे विश्वभेषजोऽयं शिवाभिर्मर्शनः ॥ ४ ॥

ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो मर्त्याय हन्तवे ।
तान् यज्ञस्य मायया सर्वानव यजामहे ।
मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ॥ ५ ॥

ओं नमो भगवते रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ।
प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मा विशान्तकः ।
तेनात्नेनाप्यायस्व ॥ ६ ॥
नमो रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि

॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Encoded with Accents by Rajagopal Iyer rajsand@yahoo.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com
Last updated September 30, 2001